XI-ik évfolyam. 32-ik szám. Köszeg, 1891. augusztus 9-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamátlók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 10 órától, d. u. 1-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

A munka eredménye.

Motto: Csak a munka, csak az, ha valamit tevénk, boldogit; csak azon éldelet, melyet önmagunk szerzénk, mienk egészen.
B. Eötvös József.

A kőszegi és rohonczi turista-körök közös fáradozásainak, valamint közönségünk meleg érdeklődésének köszönhető, hogy a környék egy legkiválóbb pontján, az Irott-kőre, kilátó-torony épült. A Kőszegről és Rohonczról elnevezett alpesi hegylánczolatból emelkedik ki az ország nyugati dombos vidékének, a Dunán-túlnak e legmagasabb kúpja, mely nekünk a mai naptól fogva olyan Ararat-féle, hol a vizözön után megállott Noé bárkája. Amint az elpusztitott világra onnan terjedt szét az uj élet, akként nyert pezsgőbb életet elhagyatott vidékünk a turistaság működése folytán s az ennek eredményekép felmutatott első nagyobbszerü alkotás, az irott-kői kilátó-torony által. Ararat hegyén szállt ki Noé kiséretével, hogy a megélhetésre szükséges talajt előkészitse és megmunkálja a földet. Az irott-kői kilátó-toronynál állunk fel ma mi, Kőszeg és környékének lakosai, hogy pusztulófélben levő ekziszteneziánknak uj alapot vessünk. Lehet, hogy kissé sántikál e hasonlat, lehetnek közöttünk, a kik nem osztják nézeteinket e tekintetben, de ezek azért nem tudnak más gyógymódot. Hiába minden, tisztában lehetünk már abban, hogy főleg a természet kincseire vagyunk utalva. Vagy fel tudjuk használni, kiaknázni a vidék földszabásának gyönyörü voltát, a kedvező klimának — melynek leghivebb képmása nálunk az erdőtenyészet — előnyeit; vagy nem. Ha nem vagyunk erre képesek: tehetetlenül állunk szemben a jövővel, mert nincsen más mire támaszkodnunk. Ha igen, aminek most álljuk próbáját, jönni fog idő, mely a szebb jövő reményének zöld levelét fakasztja s meghozza a várvavárt gyümölcsöt. A két turista-kör ezek szerint derék dolgot végzett a torony felállításával, czéltudatosan fogott munkájához, melyet máris nagy siker koronázott. Mi ezért a sajtó részéről meleg szivvel üdvözöljük a mai napon a Magyarországi Kárpát-Egyesület vasvármegyei osztályát, de különösen Kőszeg és Rohncz turistáit, kiknek érdeme ez ügyben elviláshatatlan s jövendőbeli munkájokhoz is kivánunk kitartást. Áldozatkész közönségünknek pedig teljes elismeréssel adózunk és a jó ügyet továbbra is készséges támogatásába ajánljuk.

A torony keletkezésének történetéről álljanak itt a következő adatok:

A toronynak az Irottkőn leendő fölépitését a Magyarországi Kárpát-Egyesület vasvármegyei osztálya tervezte akkor, mikor Kőszegen még nem alakult meg a turista-kör és az épitéshez szükséges pénz még nem állott rendelkezésre. Ahogy megalakult a kőszegi turista-kör, ez főfeladatává tüzte ki a turistaügy előmozditását s nevezetesen első sorban e kilátó-torony fölépitését. A történeti nevezetes Ó-házra épittette volna, de minthogy a központon az Irottkőt nevezték meg már korábban, mint a melyre egy kilátótorony nagyon háladatos valaminek bizonyulna s minthogy Rohncz turistái s nagyközsége a helyet és az épitőanyagot igérték oda, Kőszeg turista-köre a maga részéről is elfogadta az Irott-kőn állitandó torony tervét s miután a mult évi julius 26-án Tarcsán tartott turista-közgyülésen megbizást kapott az épitkezésre, e czélra körülbelül 600 frtot szerzett be gyüjtés, mulatságok és kirándulások rendezése által. Mikor azután megvolt a hely, az anyag és, ami fő, a szükséges pénz, a Küttel István által beszerzett minta után Paller András kőszegi ácsmester elkészitette a tervet, mely a kőszegi kör által elfogadtatván, az épitéssel is ő lett megbizva, 600 frttal vévén át, az anyagon, a befestési és a villámháritóhoz szükséges költségeken kivül, a munkát. A terv kiviteléhez rohonczi munkások f. é. junius havában fogtak hozzá, ugy, hogy a torony julius végeig elkészült és ma lesz átadhadó. Alapja kőből épült, többi részei pedig fából. Átmérője 4, magassága 14 méter, ide nem számitván villámháritóját, a melylyel, igen helyesen, szintén ellátták. A kiránduló a torony aljában alkalmas menhelyre akad és három emeletéből szét tekinthet a távol gyönyörü vidékre, miközben az ott elhelyezett padokon pihenhet is. A bemenet fölött piros bádogtáblán a következő fölirás olvasható:

E kilátó-tornyot a Dunántul legmagasabb pontján (883 méter a tenger szine felett) épittette a kőszegi turista-egyesület, Kőszeg sz. kir. város és Rohncz nagyközségének, valamint Vasvármegye több lelkes férfiának áldozatkészségéből.
Felavattatott 1891. augusztus 9-én.

Belül, az ajtóval szemben levő ablak fölött, egy kisebb táblán e sorot állanak:

Tervezte és készitette
Paller András ácsmester
Kőszegen, 1891-ben.

A kik a turistaügyet közvetve vagy közvetlenül elősegitették s annak előmozditására, valamint a torony költségeire nagyobb összeggel hozzájárultak, a következők Kőszeg lakossága különböző czimeken körülbelül 400

TÁRCZA.

Az Irott-kő.

Eddig csak elvétve tévedt ember környékünk magasabb hegyei közé, csak ritkán találkozott társaság, mely Vasvármegye éjszaknyugati hegycsoportjában fölkereste volna a dunántúli dombos vidék legmagasabb hegyét, az Irott-kőt. Pedig a ki egyszer ott járt a bükk- és fenyves koszoruzta magaslatokon, ott, különösen a szerényen meghuzódó Irottkőn és gyönyörködhetett a szomszéd tartományokig elnyuló szemhatáron, azt ellenállhatatlan vágy vonzotta vissza e helyre.

E körülmény birhatta reá a magyarországi Kárpát-Egyesület vasvármegyei osztályát, vagyis inkább a kőszegi és rohonczi turista-köröket, hogy az erdőboritotta hegyi utakat egyengessék, szinjelzéssel lássák el és az Irott-kő kúpján a háromszögtani fölvétel alapjául szolgált régi fa-piramis helyére tetemes költséggel nagy kilátó-tornyot emeltessenek. Dicséretes munka!

Egy országrész *Mont-Everest*-je méltó arra, hogy hozzáférhetővé tétessék és kényelmes szemlélő helylyé alakittassék. És ez megtörtént az Irott-kővel. Áll már az impozás torony és azt ma adják át ünnepségek között a köszhasználatnak. Mától fogva e taalkotmányból 900 méter tengerfeletti magasságról tekinthetünk szét. Meglátjuk onnan Szombathelyt, Ságot, Somlyót a balatonvidéki hegyeket, a Fertőt. Elhat innen tekintetünk Horvátországig, Riegersburgra, szóval egy tág körbe eső vidék panorámájára.

Az Irottkő egyébként is érdemes a megfigyelésre. Keleti végnyulványaiba esik a nóri havasoknak, melyek vidékünk éghajlatát javarészben uralják és módositják s melyeken a vegetáczió középpontja is van. Elnevezésének magyarázatát megtaláljuk a kúp nyugati oldalán kiálló sziklatömbön, melynek éjszakra eső oldalán a Rohonczot birt Batthány-család egyik tagja, valószinüleg az 1630-ban grófi rangot nyert Ádám önkezüleg a C B (Comes Batthyány-t jelző) betüket véste. Azelőtt, sőt a környékbeli magyar lakosok még az ujabb időben is *Szálkő*-nek mondták.

A tömb jegeczes kőzet, csillámpala szemcsés mésztelepülésekkel, mely a hegység magvát képezi. Az Irott-kő középpontja a régibb átváltozott palák egy nagyobb területének, mely éjszakról Léka vidékétől délre Szalónakig és Rohonczig körülbelül 12; nyugatról, Tarcsa vidékétől keletre Kőszegig mintegy 24 kilométerre terjed, határait tehát Léka, Tarcsa, Uj-Hodász, Rohncz, Szerdahely és Kőszeg jelölik.

A növényzet itt már némileg havasi szinbe játszik. A Háromszögkő táján kezd tenyészni a jegenyefenyő s a fenyvesek, valamiut a lombos fák övébe mélyen leereszkedik itt a zöld égerfa, mely különben a havasok csúcsainak lakosa*).

A hegyi virány is több érdekesebb képviselővel dicsekszik. E tájon diszlenek az Orchideak, Gentiánák, Pyrolaceak, Atropa Bella donna, Digitalis, Petasitesek és Veratrumok.

Ez szükebb keretbe szoritott képe az Irottkőnek. De az emlitetteken kivül, a kúp aljában is találunk még nevezetesebb természeti és történeti helyeket, melyek figyelmünket leköthetik. Éjszaki lejtőjén, a kúptól félórányira, vadregényes helyen van Eszterházy herczeg vadászkastélya, odább pedig, a hegy lábánál Léka, Pál herczeg és családjának kedvencz nyári tartózkodó helye gyönyörü templommal, parkkal és egy régi vár omladékaival, melynek első ép részében Huszti Ödön herczegi magántitkár a herczegi család támogatása mellett érdekes muzeumot rendezett be. A Kőszeg felé vezető erdei uton, szintén félórai távolságban, az ugynevezett Hörmann-kút található, melynél a történet följegyzése szerint Hörmann Mihály, Bethlen Gábor kőszegi várnagya 1621-ben bujdosva, Colaltó cs. hadparancsnok katonái által megnyuzatott. Rohncz felé egyenes vonalba esik annak régi vára, a Német-Ujvári grófok rombadőlt sasfészke, melynél igen érdekes régiségeket ásnak ki a földből. A kiránduló jól teszi, ha a magasban élvezett gyönyör után e helyeket, vagy legalább azok némelyikét utba ejti és, ha teheti, Kőszeg avartetőjét, az Ó-házat, és a kellemes várost figyelemre méltatja. Sok természeti ritkaságokon legeltetheti szemeit, valamint elmélyedhet a multak emlékein. W.

*) Erdész. Lap. 1883. VII., 559—71. l. Borbás V.

frttal járult; Rohoncz nagyközsége torony-helyet és körülbelül 200 frtot érő faanyagot szolgáltatott; a kőszegi régi takarékpénztár mult évben és az idén 50—50 frttal,*) Szájbely Gyula, rohonczi nagybirtokos és országgyülési képviselő 50, a magyarországi Kárpát-Egyesület vasmegyei osztálya 40 frttal.

Kiváló érdemeket szereztek önzetlen munkásságukkal: Markovits József körelnök, Kőszegi József jegyző, Küttel István pénztáros és Hammer Gyula útnagy Kőszegről, Winkler Károly és Bertók Károly Rohonczról.

*) A kőszegi turista-kör czéljára.

A gazda sorsa.

Az aratás — a nagyobb uradalmakat kivéve — maholnap be lesz fejezve, s bár még próbacséplések nem tétettek, már is tisztán áll a gazda előtt az évi termés eredménye, melyet nagyon vigasztalónak, nagy reményre jogositónak nem lehet tekinteni.

Már a tavasz rossz volt az őszi vetésekre, s bár a hivatalos jelentések mindig és minden felől kedvezőnek hirdették a vetések állását; az őszire nézve bizony általánosságban csak közepesnek lehet mondani az eredményt.

S az 1891. év gazdasági tekintetben csak a nagyon közönséges évek sorába fog számittatni. A helyzetet legfelebb az javithatja, ha nagyobb kukorica termés lesz, mire az esős nyár eddig biztos kilátást igér.

Az általános helyzetet és az abból levonható jövő kilátást mindamellett se lehet a gazdára nézve rosznak mondani. Mert aki figyelemmel kiséri a gabnatermő államokból érkező jelentéseket, az azt a tapasztalatot meriti, hogy 1891-ben, sehol még az örökké mesés termést hirdető Amerikában sincs nagy termés, s igy a magyar buzának a fogyasztó külállamokban nem lesz nagy versenytársa, s ez normalisálni fogja az utóbbi években különösen a reánk nézve sulyos vámviszonyok miatt nagyon is alábanyatlott gabnaárakat, melyek már tavasz óta nagyon is erősen emelkedtek.

S ha a gazda sorsában a döntő sulyt első sorban mindenesetre a jó termés képezi is; de ezzel majdnem egy rangban járó feltétel a gabnaár. Az utóbbi években a gazda már hozzá volt szokva, hogy cséplés után 6 frtnál többért alig adhatta el buzáját. S ilyen silány ár mellett, még ha jó termése volt is, a gazdának egy 1200 négyszögöles hold föld évi nyers jövedelme alig haladta tul az ötven forintot. De ekkor már jó termésnek kellett lenni.

Ez évben — azt hisszük — hogy a buza ára a cséplés befejezése után sem fog 8 frton alól maradni; de ez általános termésviszonyokat tekintve, kilátás van még nagyobb árakra is, s igy, ha kevesebb lesz is ezen év termése mennyiségben, pótolni fogja ezt a hiányt az ár emelkedése, melyre egyébként kedvező hatással lesz a Németországgal kötendő ujabb vámegyezség, mely a multban leginkább gyakorolt befolyást arra, hogy a magyar gabnaárak teljesen aláhanyatlottak.

A gazda sorsa tehát az 1891. évi közepes termés mellett sem lesz rosszabb, mint az előző években volt. De hát az, ha rosszabb nem lesz, nem elég vigasztalás a magyar gazdára; mert éppen most, hogy az árak egy kissé emelkedtek, segitett volna egy jó termés a gazdáinknak az utóbbi évek rosz árai miatt annyira megromlott helyzetén. (Sz. L.)

Helyi és vidéki hirek.

— **Választás után.** Vasvármegye alispáni állása a mult hétfőn megtartott megyebizottsági közgyülésen 453 szavazat leadása mellett Károtyi Antal dr., megyénk volt főjegyzője által 89 szavazat többséggel töltetett be. Főjegyzőnek Bárdossy Jenő, szombathelyi gyakorló-ügyvéd, választatott meg egyhangúlag. — Letkérdéseinkre hogy mily beható fontossággal bir a megyével fennálló összeköttetésünk, arról anyagi viszonyaink minden irányban rohamosan terjedő hanyatlásából városunk elöljárósága elég szomorú tudattal bir, azért is sietett folyó hó 7-én teljes számban az uj főtisztviselőknél tisztelegni. Az alispán urnak évek hosszú során munkásságban edzett, tapasztalt, komoly megfontolású egyénisége oly annyira ment minden fennhéjázástól, hogy annak sport-kérdést nem képezhet egy város lesilányitása, mely a hazafiságnak, a nemzetiségnek és a műveltségnek századok óta áldozza fel legjobb erejét. Azért hisszük, hogy az alispáni székfoglalóban mondott és a küldöttség előtt is lendületes szép szavakban ismételt munkaprogrammja nálunk Kőszegieknél fog leghathatósb eredményekben kifejezésre jutni, mert ha ott fog segiteni akarni, a hol baj van, arra itt ugyan van elég alkalom. Szabadjon reménylenünk, hogy Bárdossy főjegyző ur igérete — az alispán urat ezen törekvések közt kiváló tehetségeivel támogatni — sokkal több a szokásos hivatalos udvariasság-szólás formáinál, s mivel ezt hisszük, az uj választásokhoz gratulálunk magunknak.

— **Toronyavatás.** Ma lesz az irottkői kilátó-torony felavató- és megnyitó-ünnepélye. Programmja ez: A rendezőség reggeli ½8 órakor részint a vasutnál, részint a kávéház előtt gyülekezik, honnan az érkező vendégeket és helybeli kirándulókat a szükséghez képest egy vagy több csapatban elvezeti a Szabóhegyen át a vörös-kereszt felé az Irottkőre. Ha második csapat is lesz, az az Ó-háznak tart. Az egyes megállóhelyeken, mint p. o. a főtéren, a Szabóhegyen, a vörös-keresztnél, Hörmannforrásnál zene fogadja a társaságot. Fent az Irottkőn találkozik a kőszegi és rohonczi nagy kirándulótársaság és pont 12 órakor lesz a torony-felavató-ünnepély. Ezt szintén a zene nyitja meg s utána Kőszeg és a környékebeli dalosok a Szózat-ot éneklik. Erre a kőszegi turista-kör alelnöke beszéd kiséretében átadja a tornyot a vasvármegyei turista-osztály ügyvivő alelnökének, ki azt hosszabb beszéd után Rohoncz nagyközség közönségének ótalmába ajánlja. Beszél ezután még a rohonczi elöljáróság valamely tagja, a dalosok pedig a Hymnus eléneklésével zárják be a felavató-ünnepélyt, mely után csekély dij mellett szabad lesz a bemenet a toronyba. 2 órakor a kőszegi társaság a Hörmann-forrásou át elmegy a *Stajerek*-hez, hol a délutáni órákat tölti, onnan pedig 6 órakor tér vissza a városba.

— **Második kilátó-torony.** Azalatt, mig az irottkői kilátó-torony készült, turista-körünk a város határában, a *Kálvária* és *Hetforrás* között emelkedő egyik magaslaton is emeltetett kisebbszerü tornyot. A helynek még nincs neve s a keresztelésre valószinűleg a turista-kör fog vállalkozni.

— **A honvédség köréből.** Soós Elemér alezredes, ezredparancsnok, e hó 7-én városunkba érkezett és tegnap, 8-án, az itteni zászlóalj altisztképző iskolája felett szemlezárvizsgát tartott. — Török, a 9. század volt parancsnoka helyére Farkas János főhadnagy, a 12. sz. parancsnokául Zsulyevits százados, mindkettő Soproból jött ide Kőszegre. — Polónyi Béla hadnagy torokbetegen vonult be, igen jó eredménynyel végzett honvéd felsőbb tiszti tanfolyamból Budapestről.

— **Uj gyógyszerész.** Kovács Sándor fiatal gyógyszerész öt évre bérbe vette özv. Csácsinovits Istvánné belvárosi gyógyszertárát és f. é. augusztus 15-én már ideköltözik Kőszegre.

— **Turisták érkezése.** Most, hogy menházak és tornyok felállitásával kellemesebb, szebb képet nyert hegyes vidékünk, mindjárt jelentkeznek távolabb lakó turisták is. Bécsi turista-körökben mozgalom indult meg, hogy ellátogassanak Kőszeg környékére. A jövő hó 6. 7. és 8-án vasuton érkeznek ide, bejárják hegyes vidékünket és Aspangon át térnek haza. Hozza Isten!

— **Vadászat.** A foglyászat idénye elérkezvén, vadászaink is vállaikra vették a puskát, hogy konyháinknak egy kis jó pecsenyével szolgáljanak.

— **Mozgalom.** Helybeli kereskedők és iparosok körében mozgalom indult meg, melynek czélja a nem rég fölemelt piaczi helypénz leszállitása. Legközelebb számos aláirással kérvényt nyujtanak be a város képviselő testületéhez, hogy ez alkalmas módon segitsen a bajon.

— **Emléktárgy.** Egy rohonczi üveges, valami Herlik József, lapos üvegpoharakra szép metszéseket alkalmaz. Most az Irott-kői kilátó-torony elkészültével ennek a képét metszette rá az ilyen poharakra, úgy, hogy azok mint igen alkalmas emléktárgyak érdemesek a megvételre.

— **Levél Amerikából.** Az *uj-fürdő* volt tulajdonosa Schwarzbach József, ki a tavaszszal költözött ki nagy számu családtagjaival Amerikába, onnan többször ir ide Kőszegre, festve az uj-világi életet. — Csak igazán szorgalmas ember — irja egyik utolsó levelében — élhet itt meg. Legyen az bárki, gyógyszerész, bankár, vasuti vagy más milyen tiszt, valamint az iparos, legtöbbnyire maga kénytelen megmunkálni földjeit, mert cseléd, vagy napszámos ritkán és akkor is csak drága pénzen kapható. Azért már a tiz éves iskolás fiu is munkába áll, különösen a julius és október között eső időközben, amikor Amerikában iskola nincsen. Az élelmi szerek nagyon olcsók, de az italok — a sörön kivül — már meg igen drágák, úgy a ruhanemüek is. Schwarzbach 1700 dolláron vett birtokot, melynek első évi jövedelme 1000 frt. Érdekes az, hogy az állam kötelékébe való fölvételért 2 dollárt, a birtok telekkönyvi átiratása fejében pedig 5 cents-t fizetett.

— **Tocsába fult.** Mértéktelen borivásának esett áldozatul Laffenczetter Mihály molnár, a ki a mult hét szombat és vasárnap közti éjjelen hazamenet alkalmával arczczal a herczegi malom előtt levő pocsolyába esett és ott önmagával tehetetlenül megfulladt. A szerencsétlen ember özvegy volt és négy kiskoru árvát hagyott hátra.

— **A bor ára Rohonczon.** A rohonczi bor tudvalevőleg nem az utolsók közé sorakozik. Különösen az

Az életpálya-választás kérdése

kiváló tekintettel az iparágakra.

(Megszivlelésül a szülőknek.)

(IV. folytatás.)

Mi természetesebb tehát, miut az, hogy az intézetek, az egyes osztályok vezetői jól tudván, hogy azt tartják a legjobb intézetnek, osztálynak, tanítónak, ahol s a kinél legkevesebb bukik; boldogot-boldogtalant át kell eresztení; a rest tanuló pedig, kivel szemben tehetetlenül áll a szegény tanító — markába nevet. Szerintem az ily mérlegelésnek, a perczent szerint való megbecsülésnek csak akkor volna helye, ha mindenütt és mindenki egyforma szigorusággal itélné meg tanítványai ismeret-körét s mindenütt egyforma mértékkel osztályoznák a növendékeket; s mindaddig, míg az egyik intézet jelese nem egyenlő értékü egy másiknak jelesével (és jól tudjuk, hogy ugyanazon intézet tanítóinak érdemjegyei sem egyenlő értékűek); mindaddig, mig másutt elegségest kap abból a tárgyból — egyenlő körülmények között, — amelyből máshol jelest kapott, vagy megforditva, a legnagyobb igazságtalanság az adott érdemjegyek szerint itélni meg az intézetek életrevalóságát. Ime egy konkrét eset. Helyet, nevet, osztályt nem emlitek. Tizenhét évig szolgáltam több városban; tanitottam fő- és algymnasiumban, főreálban. Sok konferenczióban vettem tehát részt. Történt, hogy az egyik osztályban a bukott tanulók száma jóval meghaladta a 33 százalékot; ezt az intézet vezetője nem engedheti, mert annak reputácziója forog kérdésben s mit mondanak majd magasabb helyen. Hosszas küzdelem után egyik tanitó a másik után engedett s az előbb legrosszabb osztály néhány percz mulva majdnem a legjobbá vált. Csupa külsziu, csupa áltatás! Az ámitások korszakát éljük. Igen, a rendszer s a belőle folyó nagyon enyhe osztályozás, az osztályozásban szükséges kellő szigorusag hiánya is oka sokszor az iskola tömött voltának. Igy megy tovább igen sok tanuló évről-évre, osztályról-osztályra és szaporítja azok számát, kik az osztály terhére, nyügére szolgálnak és megakasztják a jobbak előmenetelét. Arról meg nem is akarok szólani, mily sok másnak is van erre döntő hatása! A szülőkkel, rokonokkal való jó barátság, ismeretség; talán rokonság, sógorság. Sokszor a jó viselet elegendő takarója az ifju szellemi tehetetlenségének; máskor meg azért eresztik fel a rosszat, hogy csak megszabadulja nak tőle. Sőt mi több, a szegénység réven is fölebb jut egyik-másik hivatás nélküli ifju és különösen azok, kik valami uton-módon stipendiumhoz jutottak; ezeknek majdnem privilegiuma a restség, éretlenség, lomhaság, ostobaság, mintha csak arra való ösztönzésül volna az ösztöndíj, hogy ne iparkodjanak; hisz szivtelen volna a tanitó, ha megbuktatná az ösztöndíjas rossz tanulót. A tisztább, szebb arcz, az okos szem stb. effele is szerepel néha a lágyabb osztályozásnál.

Ily viszonyok között nem csuda, ha ifjaink ragaszkodnak az iskolához, a kézművesek műhelyei pedig üresek maradnak; pedig nagyon rosszul van igy, mert a kézművesség habár nem is mindig arany bánya, mégis a legtöbb szorgalmas kézműves noha talán nem is gond nélküli, mindenesetre jó módu életet élhet és öregebb napjaira még szerezhet is. Ha a különböző műnelyekbe bepillantunk, azonnal látjuk, hogy az értelmesebb mester-ember a többieket pénz dolgában fölülmulja, hacsak valamely rendkivüli váratlan szerencsétlenség nem lepte meg üzletét. A szorgalmas és értelmes iparosnak nem kell félnie a konkurrensek s a gépek nagy számától sem. Hisz a gép a kézművesnek hű segitője, mely a nyers munkát minden művészet nélkül sablonszerüleg gyorsan és oly olcsón végzi, mint semmiféle emberi kéz; az egésznek ellenben egy bizonyos használatra való művészi és izléses összeillesztéséhez pedig az ügyes mester fejét és kezét semmiféle gép sem pótolhatja; működésének tehát elég tágas tér nyilik. Igen, a gép az iparosnak legjobb barátja, mely maga is mindig több és több ember-kézt foglalkoztat; általános szabályul állítható, hogy minél több munkát végez a gép, annál több uj munkát teremt az ember-kéz számára. Gép nélkül minden legkisebb és testet-lelket ölő gépies munkát az iparosnak kell tennie; a gép ettől felszabadítja, hogy mesterségében a mű-izlést és szellemi ügyességet annál jobban érvényesíthesse, nagyobb belső értéket adhassan munkájának, és hogy szakába jobban, alaposabban belemélyedhessen. Ha manapság p. o. valamely építő-mester 10—20-szor is ugyanazon épitményeket használja; ha a templomra és a korcsmára egészen sablonszerüleg ugyanazon diszitéseket alkalmazza, nagyon természetes, hogy az ilyennek nem szivesen adunk munkát. Igy van ez más ipar-ágnál is. A gép az ipart és kereskedelmet csak fejleszti, magát az iparost munkája tökéletesítésére ösztönzi, tehát a derék iparosnak nem okoz kárt. A konkurrensektől pedig csak akkor félhet, ha ezek jobban, szilárdabban és szorgalmasabban — a lusta kézművest senki sem szereti — és emellett még olcsóbban is dolgoznak.

Nem ritkán panaszkodnak az iparosok azért is, hogy a rab-házakban üzött munka erős verseny-társa az ipar-munkának. Erre nézve ez adattal felelek; Iparral összesen 5420 rab foglalkozik; ezek közül 5052 férfi; a művezetők száma 153. Egy-egy rabra évonkint átlag 123 frt értékü iparczikk esik; oly csekély összeg ez,

utolsó termés mennyiség és minőség tekintetében igen jó volt és a rohonciak meglehetős magas árakon adnak túl boraikon. Az utóbbi időben 24—26 frtjával vették ott hektoliterjét.

— **Ebmarás.** Nagy-Csömötében Balog Mari, 4 éves árvaleányt, a kutya játszás közben szemen harapta, és első szemhéját leszabta. Daczára az orvosi segélynek, félszemét elveszti a szegény gyermek.

— **Időjárás julius hóban.** A hőmérséklet átlaga julius hóban reggel 7 órakor 17.4°, délután 2 órakor 22.7°, este 9 órakor 17.7° és igy a napi átlag 17.7° volt. Ha ezen hőmérsékletet összehasonlitjuk azon hőmérséklettel, mely Kőszegnek átlagos hőmérséklete julius hóban, kitünik, hogy az idén 0.6°-kal hidegebb volt. A tavali julius még valamivel hidegebb volt mint az ez idei. Legmelegebb volt 1-én, 31.3°-kal, leghidegebb 11-én 13°-kal. A barometer átlagosan 736.7 m. mt. mutatott, mely állás megközeliti a barometernek átlagos állását juliusban. Legmagasabban állott a barometer 20-án, 740 m. m.-rel, legmélyebben 30-án, 730.5 m. m.-rel. A csapadékos napoknak száma 14 volt és esett összesen 128 m. m. magasságu esőmennyiség. Égiháboru 13 napon volt. Legtöbbet esett 28-án. Felhőtlen nap egy sem, egészen borult 3 nap volt.

— **Uj bérlő.** A bálház kocsmát, melynek előbbeni bérlője nem rég illant el, most Issovits József jómodu helybeli iparos vette át. Jó italokkal és izletes ételekkel iparkodik kielégiteni a közönséget, mely háladatos is lesz irányában és sürübben fog ezután ellátogatni a bálházba.

— **Szőlőbirtokosok figyelmébe.** Hogy az europai fajtáju szőlővesszők eladási a termelőknek megkönnyittessék, s azok, a kik uj szőlőket telepiteni szándékoznak, az egyes szőlőbirtokosoknál eladásra rendelkezésre álló, teljesen megbizhatólag fajtiszta szőlővessző-készletről idejekorán tájékoztassanak, a földmivelésügyi miniszterium a szőlővesszőket eladó s az azokat kereső birtokosoknak közvetlenül egymáshoz való utalása végett még az év őszén hirdedést szándékozik kibocsátani. Felszólitjuk ennélfogva a megyebeli azon szőlőbirtokosokat, a kiknek teljesen megbizhatólag fajtiszta és jól kezelt europai szőlőültetvényök van, hogy az egyes fajtákból eladásra szánt, vagy remélhető vesszőkészletüket fajta, minőség és mennyiség szerint, a termelési hely (község, posta és vasuti állomás és az ezredenkénti eladási árak megjelölésével — az arakba a csomagolás és a feladó vasuti állomáshoz való szállitás költségeit is beleértve — hozzánk mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

— **Mit szabad a levélboritékra irni.** Kereskedők és iparosok, kivált gyárosok, eddig oly boritékokat küldözgettek szét, amelyek a rájuk nyomtatott rajzok és czimek folytán a hirdetés jellegével birtak. Mivel az igy telenyomtatott boriték a postai kezelésnél nehézséget is okoz, Baross szigoruan utasitotta a hivatalokat, hogy ezután az ilyen boritéku levelek nem továbbitandók. A feladó nevére, állására és üzletére vonatkozó megjelölések és ábrák a boriték czim- és hátoldalán még pedig, csak a felső részén, a boriték térfogatának legfeljebb egynegyedrészét foglalhatják el. — A hátoldalon ezenkivül csak még a közepén lehet kisebb rajz vagy ábra, mely a pecsétjegyet helyettesiti.

— **Az 1848—49-i szabadságharczi kiállitás** megnyitását néhány nappal későbbre halasztották, mert annyi nevezetes és rendkivül becses tárgyak érkeztek be, hogy azok elrendezése néhány nappal több időt igényel, mint előre számitani lehetett. Mindennap számtalan érdekes és becses emléktárgyat küldenek. Zichy Mihály Szent-Petervárt élő festőművészünk levelet intézett Hentaller Lajos orsz. képviselőhöz, mint a szabadságharczi emlékek kiállitásának egyik rendezőjéhez, melyben sajnálatát fejezi ki, hogy nem vehet részt valamely művével ő is e hazafias szellemü kiállitáson. Ő azonban 1847 óta Oroszországban tartozkodván, nem volt alkalma látni a szabadságharcz mozzanatait. Zalai fegyvertárából azonban két darab kardot küld a kiállitásra, melyeket orosz tisztektől, nevezetesen egyiket Asztafiet tábornoktól kapta, kik azokat a szabadságharcz leveretése után a csatateren szedték fel. Kacziány Géza iró a legszebb és legérdekesebb okmánygyüjteményt küldötte be a kiállitásnak, mely 106 darabból áll. Minden levél vagy küldemény az 1848 49-i szabadságharczi emlékek kiállitása rendezőinek, Hentaller Lajos orsz. képv. és Tarnek Béla uraknak Budapestre a fővárosi vigadóba czimzendő.

— **Kedvezmény.** A vallás- és közoktatásügyi m. d. miniszter a mult hó 22-én 23892. sz. a. kelt rendeletével megengedi, hogy a polgári iskola 6 osztályát végzett ifjak, ha a latin nyelvből a gimnazium hatodik osztályában megkövetelt vizsgát leteszik, gyógyszerész gyakornokokul felvehetők, de az egy éves önkéntesi katonai szolgálat kedvezményére igényt nem tarthatnak.

— **Tanfolyam.** A pozsonyi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi október hó 1-én kezdődő magyar német tanfolyamu 12 tanuló részére egyenkint 40 frtnyi állami ösztöndij van rendszeresitve. A kik azt elnyerni óhajtják, a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézett, keresztlevéllel, esketési levéllel, erkölcsi, szegénységi, egészségi és lehetőleg iskolai bizonyitvánnyal is felszerelt bélyegtelen folyamodványukat augusztus hó 31-ig nyujtság be dr. Veiits igazgatónál Pozsonyban.

— **Művészkaland.** Pécsi lapokban olvasuk a következő kis apróságot. „Művész hazája széles e világ", a hova jő, tárt karokkal fogadják, mindenki dicsőiti, mindenki szereti. Igy járt szintársulatunk egy ifju tagja is. Nem egy csinos leányka, nem egy kaczér asszonyka szeme akadt meg a szép szál legényen, kit — hogy történetünknek szinészi ize legyen — Romeonak fogunk nevezni. Romeoért tehát több Julia epedt. Legszebb volt ezek közt egy fiatal özvegy menyecske, ki ugy találta, hogy nemrég elhunyt férjénél százszorta szebb Romeo ur. Eleinte beérte azzal, hogy előadások alkalmával parázsszemeivel majd elnyelte Romeot. De annak az esze nem akart bomlani s Julia más eszközhöz fordult. Egy szép napon a mi Romeonk illatos levélkét kap, melynek illatánál csak a benne foglalt szavak voltak bóditóbbak. Jött a második, harmadik levélke, jött az arczkép, de Romeo hajthatatlan maradt. Végre Julia találkát adott neki. Jöjjön ki egy makárhegyi szőlővillába, hol őt — oh költészet! — egyedül várja. Romeo nem ment el a találkára, mert félt — oh próza! — a felültetéstől. Másnap keserü levelet kap, melyben a parázsszemü menyecske gyávának nevezi, ki fel egy nővel egyedül találkozni. Ah! ha férfi mondta volna e szót, Romeo véres elégtételt szerezne magának, de igy, mit tehetett mást, bucsut mondott a városnak, melyben őt ugy szeretik és — megszökött.

— **A dohányzás ártalmatlanná tételének hira** kapott szárnyra. E szerint a dohányzók tetszés szerinti mennyiségü dohányt szivhatnak el minden utóbaj nélkül, csak dr. Gautrelet (Vichyből) rendeletének engedelmeskedjenek. E hires ember szerint a nikotin hatása ellensulyozható, ha a pipába vagy szivar és czigaretta szipka szopókájába pirogallussav oldatba áztatott gyapot golyócska tétetik, melyen keresztül a füst halad. Az előbb oly gyakran előfordult utóhatások a szivre, szájra és idegekre, állitólag ezáltal mellőztetnek s a dohány ze változatlan marad.

— **Meghaltak** julius hóban: Wagner Eleonóra, kőm. gyermeke, 4 h., r. k., gyomor- és bélhurut. — Kohl Gyula, kőm. gyermeke Svábfalun, 5 éves, r. k., tüdőlob. — Prikopa Julia, kereskedő gyermeke, 7 hón., r. k., bélhurut. — Pfeiffer Antal, uős, munkás, 70 éves, r. k., vesebaj. — Schrancz Gyula, nőtlen, betüszedő, 18 éves, r. k., szervi szivbaj. — Krötzl Ferencz, birtokos gyermeke, 1 éves, r. k., gerinczvelő-lob. — Wurst Adolf, kőmives gyermeke, 7 h., r. k., gyomor- és bélhurut. — Brumetz Paulina, szabó gyermeke, 2 és fél éves, r. k., gümőkór. — Bauer Katalin, cserepes gyermeke, 3 hetes, r. k., rángógörcs. — Szente Albert, Szente Karolin hajadon törvénytelen gyermeke 1 h., ág. ev., rángógörcs. — Stibecker Róza, kőmives gyermeke, 4 h., r. k., rángógörcs. — Csaplovics Kálmán, nőtlen fővárosi hivatalnok, 25 éves, r. k., gümőkór.

— **(Rövid hirek.) Tarzene** volt mult vasárnapon a Lenner-féle kávéház előtt, hanem az eső nem sokáig türte ott a zenekart. — **A szdj- és körömfájás** terjedőben a szarvasmarháink között és a hatóság megfelelő intézkedéseket léptetett életbe. — **A javitó-intézetet,** melyre Kőszeg is számitott, Székesfehérvár kapja meg. — **Aratás.** A zabot határunkon a sok eső miatt csak most arathatják, mikor már majdnem túlérett. — **Portiunkula.** Szombathelyen a ferencz-rendieknél mult vasárnapon tartották meg a bucsut s ez alkalommal Major János prépostunk mondotta az ünnepi bitszónaklatot. — **Tavozó ezred.** A Szombathelyen állomásozó huszárezred a komáromi várgyakorlatra megy és másfél hónapig lesz távol.

---

hogy az egész ipartermelést tekintve, ez számba sem jöhet, noha tagadhatatlan, ha a börtönökben az iparágakat nem helyesen választják meg, egyes vidékeken okozhat versenyt az illető ipar üzőinek. — A rab-ipar termelésének értékéből legtöbb jut a szabóságra; azután a fonó- és szövőiparra, a vessző-, szalma- és gyékény-iparra. Egyébiránt a rabokat magasabb társadalmi okokból kell foglalkoztatni s bármely ipar-ágat üzzenek is, verseny mindig létezik. — Forrásom erre nézve a: Hivatalos Statisztikai Közlemények. 1886. A számok az 1885. évben eszközölt ipar-statisztikai adatgyüjtés számainak felelnek meg.

Valamely pályának, hivatásnak értéke és jövedelmezősége tehát mindig subjektiv, mindig az állapot viselőjétől függ — magától az iparostól. És ha sokszor nagy keresete nem elegendő a megélhetésre, rendesen magában az állapot viselőjében keresendő az ok. Igaza van az esetben a Magyar Sion folyóirat Rustikusának, midőn körülbelül ilyen formán elmélkedik: A paraszt nem dolgozik vasárnap és kis keresetével megél; az iparos dolgozik vasárnap és . . . koldul. Ne mondja senki, hogy a földmivesnek csekély igényei vannak, egyszerübb az öltönye, élelmezése. Mondjuk meg nyiltan, hogy különösen a városi iparost igen is igényei; a fényüzés és dőzsölő viselete buktatják meg és ebből folyó erkölcstelensége. A földmivesnek a csekély keresetből családját fóntartani és adóját kell fizetni, a dőzsölő iparos meg nagy keresetével saját énjét sem tudja fóntartani. Itt ugyan csak az iparosról van a szó, de mások is verhetik mellőket.

Csarnok.

A fivér és nővér

Érzelmeink közt talán a leggyöngédebb a fivér és nővér érzelme.

A nővér szeretete fivéréhez az erő és ész felsőbbsége iránti némi hódolat, de a mely hódolat nincs összekötve sem az engedelmesség kötelességével, sem a tekintélytől való félelemmel, s a mely következésképp megalázás nélküli és nem lázitja fel a természetes függetlenséget: ez a hódolat az egyenlőség érzetével van egyesülve, ez a hódolat a gyöngédséggel egy testvér, ez a gyöngedség élénk, teljes, egész, a melynek a szív nyugtalanság nélkül átadja magát; ez a gyöngédség családias és fesztelen, tiszta és élénk.

A fivér részéről, a testvér érzelem a pártfogás ösztöne, de hatalom, tekintély, felsőség nélkül; ez okért boldog, vidám, gyöngéd érzelem; a félelem, aggodalom keveréke nélkül, a mely az atyai érzelembe szokott vegyülni.

A fivér és nővér szeretete a legbájolóbb és leggyöngédebb vonzalom a két nem közti viszonyban, annak keveréke nélkül, a mi kevésbbé tiszta és kevésbbé ártatlan.

A fivér szerepe hasonlit az atya szerepéhez, a nővér szerepe az anya szerepéhez.

A fivér maga az ész, de ez az ész nem komoly, szigorú, a mely parancsol, fenyeget, leigáz; es nem az a hideg kisérleti ész, hanem az engedékeny és előzékeny ész, ifjui ész, a mely oly hatalmat gyakorol az ifjuság felett.

A nővér maga a gyöngédség, de nem komoly, aggódó, parancsoló anyai gyöngedség; ez vidor, családias, kedvesen ironikus gyöngédség. Igy a fivér és nővér nevelése kiegészíti egymást szeretetre méltó, szabad, gyöngéd e vidám megegyezés utján.

Azonkivül a fivér és nővér közbenjárók egymásért a szülők előtt. Ha valami kis összezörrenés támad az anya és leánya közt, a fiu hozza őket ujra össze, az anyát engedékenységre birja, a leányt engedelmességre és okosságra inti. Ha a fiu atyja elégedetlenségét idézi fel, vagy az anyának bánatot okozott: a nővér lép közbe, hogy a bánatot eloszlassa, hogy az elégedetlenségel megszüntesse, békét szerez, kieszközli a fiú részéről a megbánást, az atya részéről a bocsánatot.

Franciából:

Kovács S. János.

Apró czikkek.

(Folytatás.)

Vegyük oltalmunk alá a hasznos mezei állatokat.

Az állatvédő-egyesületek első sorban — s igen helyesen — a házi állatokat s az annyi gyönörködtetéssel kedveskedő s oly sok hasznot hajtó apró madarakat veszik védő szárnyaik alá. Hogy az országos egyesület e téren, különösen a fővárosban s ennek környékén működésének rövid ideje alatt határozott eredményeket ért el, ezt mindenki örömmel tapasztalhatja.

Legyen szabad ez alkalommal az érdemes egyesületnek figyelmét oly állatok védelmére irányitanom, amelyek nálunk is, meg másutt is oktalan üldözés és kegyetlen pusztitás tárgyai, mert megrögzött előitélet károsoknak véli, vagy egészen ok nélkül irtózik vagy fél tőlök, holott a valóban kártékony rovarok s egyép apró gonosztevők pusztitásával kiszámithatatlan hasznot hajtanak.

Ilyenek nevezetesen a denevérek, amelyek egészen ok nélkül tárgyai a babonás félelemnek; ilyenek az egyesekkel összetévesztett cziczkányok a vakondokok, sündisznók, az „undok" békák, gyíkok, sőt a kigyók is, amelyek közül hazánkban, az igen könnyen megkülönböztethető kurta kigyó meg homoki vipera kivételével, a többi egészen ártalmatlan. Ezek az állatok egytől-egyik hasznosak s nem oktalon üldözésre, hanem oltalomra méltók. S ennek daczára hányszor vagyunk kényteleuek szemtanui lenni annak, hogy ezeket a hasznos s magukat védeni nem tudó állatokat kis és nagy gyermekek hősiesen agyonverik vagy épen emberhez nem méltó kegyetlenséggel halálig kínozzák!

Terjessze ki az állatvédő-egyesület védelmét a hasznos mezei állatokra is. Törekedjék arra, hogy a gyermekek a védelmükre méltó állatokkal már a népiskolákban megismergedjenek. E czél elérésének legalább egyik módját pedig abban látnám, ha az egyesület a védelemre ajánlott állatokról egyszerü, de jellemzetes rajzokat s népszerü ismertető leirásokat osztana ki — ingyen vagy igen csekély áron — községeknek és népiskoláknak.

Dr. Entz Géza.

Az állatvédelem a kelet népeinél.

Egyszer egy öreg turkomán törzsfőnöktől kérdeztem, hogy nem fáj a szive, midőn a szegény perza rabokat oly embertelen kínzásnak aláveti és hogy lehet oly kegyetlen embertársai iránt? A turkomán a következő feleletet adta. „Hát a perzsának miért nem fáj a szive, midőn a lovat, a legszebb és legnemesebb állatott a szekérbe fogja és a döczögő úton a legnehezebb terhet czipelteti vele? Az embernek nyelve van, a mivel baját panaszolhatja és könyörületért esedezhetik, az állatnak pedig nincs, azért kötelességünk az istennek védtelen teremtését oltalmunkra venni és lehetőleg megvédeni —"

Ilenféle okoskodással él a társadalom kezdetleges műveltségi fokán álló ember az állatvédelem ügyében. A kelet népei egyáltalában rendkivüli szelidséggel bánnak az állatokkal. A Dsaina vallásfelekezetbeli ember Indiában tikkasztó hőségben száját beköti, nehogy valami láthatlan féreg foga alá kerülve, annak halálát okozza; a dervisek a tisztátlan férget ruhájukból gondosan kiszedik és útnak eresztik, a törökök a megsérült házi állatot éveken át gondozzák és ápolják, mintha valami szerencsétlenül járt családtag volna.

Vámbéry Ármin.

Aki az állattal kegyetlen, nem lehet emberséges ember.

Voltak kulturalis népek, melyek állatokat isteni-tették vagy a lélekvándorlásban való hitük miatt kimélték az állatokat.

Ugyde nemcsak a balhit enyhitette már régen az állatokkal való bánásmódot, hanem az a tapasztalás is, hogy az emberi erkölcs nemesbülése az állatok iránti kimélettel jár s ahogy az állatokkal bánunk, az saját lelkünkre is visszahat.

Már Athén őskorában volt egy törvény, mely igy szólt: „Ne bántsd az állatot." Minthogy azonban ezt a húsételtől való tartózkodásra magyarázzák, s ennélfogva a vegetarianismus is magáénak vitathatja, inkább az athéni areopág két idevágó itéletére hivatkozom.

Megfenyitett egy fiút, mert egy ragadozó madár elől menekülő verebet az ölében megfojtott.

Kivégeztetett egy fiút, mert egy madárnak kiszúrta a szemét.

Aminő helyes az egyik, olyan hajmeresztő a másik. De azért ez az utóbbi itélet is, jóllehet az igazságszolgáltatás rémséges tévedése, annak az általános meggyőződésnek bizonyságaihoz sorakozik, hogy:

Aki az állattal kegyetlen, nem lehet emberséges ember.

Ponori Theurewk Emil.

Felelős szerkesztő: ***Wittinger Antal.***
Kiadó-laptulajdonos: ***Feigl Gyula.***

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II.III. oszt. kocsikkal		
	Budapesti idő.		reggel	d. u.	este.
—	**Köszeg**	ind.	5.15	12.14	6.03
6	Lukácsháza	(m. h.)	5.29	12.17	6.24
12	Német-Gencs	(m. h.)	5.44	12.33	6.41
18	**Szombathely**	érk.	6.01	12.47	6.56
—	**Szombathely**	ind.	7.31	4.16	8.01
7	Német-Gencs	(m. h.)	7.01	3.44	7
13	Lukácsháza	(m. h.)	7.18	4.03	7.48
18	**Kőszeg**	érk.	7.31	4.16	8.01

Csak kedd-, péntek-, vasár- és ünnepnapokon közlekedik egy negyedik vonat Köszegről 8 ó. 20 percz-, Szombathelyről 11 ó. 16 perczkor.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo . .	9 frt. 60 krtól	9 frt. 90 kr-ig.		
Roza	„ . . .	7 „ 70 „	7 „ 50 „		
Árpa	„ . . .	6 „ 50 „	7 „ 50 „		
Kukoricza	„ . . .	7 „ 00 „	7 „ 30 „		
Zab	„ . . .	6 „ 60 „	7 „ — „		

	frt.	kr.		frt.	kr.
Buzaliszt I. 100 kilo	15	40	100 kilo burgonya	1	85
„ II. „	15	10	Marhahus . 1 kilo	—	60
Rozsliszt I. „	13	60	Marha zsir	1	10
„ II. „	12	—	Disznóhus . „	—	52
Buzakorpa . „	5	—	„ zsir . „	—	68
Roza . . „	5	—	Borjuhus . „	—	60
Köleskása . „	14	—	Birkahus . „	—	36
Dara . . „	17	—	1 méterol bükkfa	13	50
Árpa dara . „	8	—	„ „ dorong	10	--
Széna . . „	2	52	„ tölgyfa	9	40
Szalma . . „	1	90	„ „ dorong	7	60

H I R D E T É S E K.

Malom-bérbeadás.

A frankói plébánia-templom tulajdonát képező s a frankói határban lévő, **két alólcsapó kerekü Répce-malom,** három egymás után következő évre, azaz az 1892. évi január hó 1-jétől az 1894. évi december hó 31-ig

1891. évi augustus hó 27-én

reggeli 10 órakor a helyszinén, nyilvános árverés utján bérbe fog adatni. A közelebbi feltételek az **alsó-pulyai plebánia-hivatalnál** tudhatók meg.

Alsó-Pulyán, az 1891. évi aug. 3-án.

N y i l t - t é r.

Fekete, fehér és szines selyem-damaszt 1 frt 40 krtól 7 frt 75 krig meterenkint (18 minőségben) — darab- s végszámra. Vam- és portomentesen szállit **H e n n e b e r g G.** (cs. és kir. udv. szállitó) **Z ü r i c h b e n.** Minták rögtönösen küldetnek. Levelek 10 kinyi portóval.

Richter-féle

Fejettörö

Legujabb türelmi játék.
176 feladat.
Nagyon érdekes és nagyon mulatságos.
Ára 35 kr.;
minden játékszer kereskedésben kapható.
Kevésbe értékes utánzásoktól óvjunk magunkat és csakis oly skatulyákat fogadjunk el, melyeken a gyári jel a „veres Horgony" van.

418/891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekönyvi hatóság közhirré teszi, hogy **Unger Károly** végrehajtatónak, **Osztrovits István** végrehajtást szenvedő elleni 78 frt 40 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kőszegi királyi járásbiróság területén lévő Sirokány határában fekvő a sirokányi 5 számu tjkvben A 1 1—14. sor 4 házszámu 1/4 telekből Osztrovits Istvánt illető felére az árverést 330 frt 50 krban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi augusztus hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor Sirokány község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényczikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyiminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1891 ik évi február hó 26-ik napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szluha Dénes.
kir. járásbiró.

Öt teke asztal

és pedig **két carambol-** és **három tekéző asztal,** teljes jó állapotban, a

soproni Kaszinóban

eladók és azonnal át is vehetők. Bővebben tudakozódhatni

Hofer kávés

urnál, ugyanott.

934/1891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy **Maurer Sándor** végrehajtatónak, **Kántor Sándor** és neje **Maurer Anna** végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbiróság területén levő Kőszeg határában fekvő, a kőszegi 2933 sztjkvben A † (6528—6529) hr. szőlőre 314 frt, ugy a kőszegi 180 sztjkvben A † 257 258 hr. és 179 összeirási számu házra és kertre az árverést 603 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok

az 1891. évi augusztus hó 28-ik napjának d. e. 10 órakor alulirt biróságnál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1891. évi april hó 11. napján.

A kőszegi királyi járásbiróság miut telekkönyvi hatóság.

Terplan,
kir. aljárásbiró.

Legnagyobb brünni szétküldési áruház

Ticho Fülöptől,

Krautmarkt. 21. B R Ü N N Rathhausgasse 17. sz.

Egy **Maradék**

Szétküld postautánvéttel vagy előfizetés mellett:

brünni posztó-szövetet, 3·10 méter, egy teljes férfiöltönyre, jó minőségben csak	frt	5.—
brünni posztó-szövetet, 3·10 meter, egy teljes férfiöltönyre, finom minőségben csak	frt	8.—
brünni posztó-szövetet. 3·10 meter, egy teljes férfiöltönyre, legfinomabb minőségben csak	frt	10.75
brünni posztó-szövetet, fekete szinben, 3·10 m., egy szalon-öltönyre, igen tartós, csak	frt	9.—
2 meter. egy felöltőre, a legujabb szinben és szövetnemben, csak	frt	6.—
mosható kártolfonal, (mosásért biztosittatik), a legujabb dessinben és szinben, 6·40 m., egy teljes férfiöltönyre. csak	frt	3.—
Egy maradék lenvászon, czérnázott áru, mosható és csodálatos minta, 6·40 meter, egy teljes férfiöltönyre. csak	frt	4.—
Egy vállravető, czérna, 9 negyed hossza, frt 1.20; tiszta gyapju, 10 negyed hosszu	frt	4.—
egész fekete, selyemállal (Cachemir-kendő gyászra	frt	4.50

Női ruha-szövetek

mindenféle szövő nemben, kivitelben és szinben, a legujabb és legdivatosabban a tavaszi és nyári időszakra 1891/92.

Egy egész öltözet
dupplaszéles.

jó minőségben 10 meter - -	frt	3.50
jobb „ 10 meter - -	frt	6.—
finom „ 10 meter - -	frt	8
finomabb minőségben tiszta gyapju 10 meter - -	frt	9.—
legfinomabb minőségben tiszta gyapju 19 meter - -	frt	13.—

franczia áru.

Fekete Cachemir,
lengyel készitmény,
sima, csikos vagy virágos:

1 öltözet 10 meter, sima - -	frt	4.50
1 öltözet 10 meter, csikos -	frt	5.50

a legfinomabb nemben.

Angol Zephyr (vásznak),
legfinomabb és legalkalmasabb házi és utczai öltözéknek. **Uj!!**

1 egész öltöny Ia, 10 meter -	frt	5.50
1 egész öltöny IIa, 10 meter	frt	4.—

Franczia
V o i l e s
(Satins),
mosásra biztositék.

E g y t e l j e s r u h a
10 meter:

jó minőségben - - - - - -	frt	2.80
finom „ - - - - - -	frt	3.50
legfinomabb minőségben - -	frt	4.50
atlasz-minőségben - - - - -	frt	6.—

Jute-függöny
török minta, egész hosszában

első minőség - - - - - - -	frt	3.50
második minőség - - - - -	frt	2.50

Tunis-függöny
aranynyal átszőve, gyönyörü csikossal és bojttal ellátva, teljes hosszában, mindenféle szinben - - frt 4.50

Egy garnitura,
két ágy- és egy asztalteritő

jute-ből - - - - - - - - - -	frt	3.50
ripsből - - - - - - - - - -	frt	4.50

Manilla-futószőnyeg,
igen tartós,
egy maradék 10—11 meter - frt 3.40

Lennáruk:

Egy darab = 30 bécsi röf,
ára darabonkint:

Rumburgi széklenn, 5/4 széles	frt	6.50
Rumburgi Oxford valódi szin Ia.	frt	6.50
Rumburgi „ „ „ IIa	frt	4.50
Chiffon, igen jó minőség à frt 4.50, 5.50, 6.50 egész - - - - -	frt	9.—
Házivászon, 4 negyed széles -	frt	4.50
5 negyed széles - - - - -	frt	5.50
Stefánia vászon, 5 negy. széles teljes pótlék a lenfonálnak - -	frt	9.—
Atlasz-Gradl, ágybehuzókra Ia.	frt	8.50
IIa. - - - - - - - - -	frt	5.50
Lenszövet varrás nélkül darabja 2 meter hosszu - - - - - -	frt	1.10
Canevas, Ia. min. ágybehuzókra	frt	6.
Hölgy-ingek, chiffonból vagy erős lenvászonból csipkével, 6 drb	frt	3.75
legjobb rumburgi fonállal és svájczi himzéssel 6 darab -	frt	6.—

Pompásan elkészitett mintakönyvek ingyen és bérmentesen küldetnek. — Minták kivánság szerint minden áruczikkből ingyen és bérmentesen küldetnek.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.